

РОЗДІЛ 1

— Пам'ятаєш Алана, батькового двоюрідного брата з графства Клер?

— А маю пам'ятати?

— Ну звісно! Одноокий, з двома пісами, все життя парубкував. Приходив до нас, як ти був десь удвічі молодший.

— А, точно.

— Він помер! Серцевий напад, хай Бог упокоїть його душу. В газеті було про нього минулого тижня.

Пол навіть не уявляв, що руки в літніх людей такі холодні. Але тепер, коли ці кволі пальці погладжували його долоню, ніби жінка переконувала себе, що він справді тут, це його вразило. Якщо по правді, взагалі складно було думати про щось інше.

— Серцевий напад у ванні, — вела вона далі. — Я вважаю, це все ті їхні новомодні солі для ванн. Хтозна що туди взагалі кладуть.

Пол кивнув на знак мінімальної підтримки, необхідної для подальшого озвучування потоку думок, хоч би куди він її заніс.

Хіба замерзання не властиве трупам? У дитинстві Баррі Додз розповів йому, що прокинувся поряд зі своєю мертвовою бабцею і намагався її розштовхати. Це було так, ніби він занурював руки в купу заморожених

індичок. А ще він розповів Полові, що — увага! — груди мертвої жінки на дотик як смажена курка. Якщо подумати, хлопчині наче помішалося на птиці.

— Він був такий молодий. Йому ж було лише...

Маргарт замовкла й втупилася у стелю, намагаючись розв'язати рівняння з багатьма невідомими.

Немовлята справді теплі? Цікаво: на початку своєї життєвої мандрівки ми розпалені мов пекло в мініатюрі, а з віком просто охолоджуємося й поволі наближаємося до температури трупа? Гаряча дитина — це лише припущення. Пол мав двадцять вісім років, але жодного разу не тримав на руках немовля.

Уже не вперше голочка на відтворювачі думок Маргарт зіскочила на іншу борозенку.

— Я говорила з жінкою із Данбойна*, яка лежить в іншій палаті. Вона каже, Дубліном зараз керують Тріади**.

— Справді?

— Це писали у *The Herald****, — підтвердила вона. — Без цих китайських молодиків уже кроку ступити не можна. Хтозна що койться. Страшно ввечері з дому вийти.

— Я чув, що багато хто з них носить при собі мечі.

— Серйозно?!

— О так, — сказав він. — Вони знаються на відрубуванні голів і всякому такому...

* Данбойн — місто неподалік Дубліна. — Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено іншого.

** Тріада — типове угрупування китайської мафії з трьох осіб. Головний член тріади керує двома спільниками й водночас входить до іншої тріади, де вже сам підпорядковується керівникові звищим статусом.

*** *The Herald* — найпопулярніша газета в Дубліні.

Зібрався підтвердити свої слова жестом, але зупинило покашлювання за спиною. І так постійно — сорок п'ять хвилин кивання й потакування, а щойно мова зайде про відрубування голів — медсестра Бріджит як із-під землі виростає. Вона сперлася на одвірок і з іронічним виразом обличчя скрестила руки на грудях.

— Ну як ви тут? — підійшла ближче.
— Чудово, — відповів він. — Теревенимо про те про се.
— Це мій Гарет, — Маргарет вказала на Пола.
— Я знаю, Маргарет. Ми бачилися, коли він заходив.
Зморшкувате личко старенької засяяло з гордості.
— Він адвокат, — повідомила вона. — Літає всією Європою. Ще тільки минулого тижня був у Брюсселі.
— Отакої!

Маргарет звично відхилилася, щоби Бріджит могла збити їй подушки.

— Він такий молодець, що знаходить час, аби прийти до бабусі, — додала Бріджит.

— Мами, — віправив Пол.
— Так, це мій...

Якусь мить старенька збентежено вдивлялася у Пола крізь туман десятків років і зрадливої пам'яті. Молодикові здавалося, що він уже чує моторошний тріск, наче стоять на кризі, яка от-от під ним провалиться.

Бріджит скінчила з подушками та з виляском обтрусила долоні. Звук привернув увагу Маргарет, повернув усмішку на її губи. Пол відчув полегшення.

— Йому варто відвідати вас удень, щоб ви могли разом погуляти надворі, якщо фізіотерапія принесе потрібні результати, — сказала Бріджит.

Вона очікувально глянула на Пола, а натяк був аж такий далекий від тонкого, що чоловік вирішив вдавати, ніби не зрозумів.

— Так, було б добре, — відповів він.

Зі свого стільця обіч ліжка Пол послав Бріджит усмішку. Глибоке декольте цілком поєднувалося з люттю на її обличчі. Насправді жінка доволі симпатична, всього років на два старша за нього, з коротко підстриженим каштановим волоссям і непоганою статурою. До такої не збігалися б юрмища, але, без сумніву, пані зацікавила б чоловіків із черги в крамничці закусок.

Вона говорила з якимось провінційним акцентом. Пол, як дублінець, ніколи навіть не намагався б ідентифікувати її рідну місцевість за вимовою. Статуру Бріджит мала «по-сільському сильну» — не гладка й не м'язиста, просто достатньо міцна, щоб у разі потреби здолати корову.

— Хоча останніми днями жахливо дощить, — мовила Маргарет.

Пол перевів погляд на літню жінку, яка знову йому всміхалася.

— Так, мамо, — підвищив голос, щоб вона точно почула. — Треба продовжити фізіотерапію, тоді ми зможемо знову поставити тебе на ноги. І навіть у нічний клуб піти.

— Гарете, ти неможливий! — Маргарет виширила зуби. — Вам би не завадило за цим типом простежити, сестро.

— Так, доведеться.

Пол попрощався й цьомкнув Маргарет у чоло. Знову цей холод. Мимоволі згадалося, як нюхав шинку: чи не зіпсувалася. Наступні кілька днів харчуватиметься винятково тостами з сиром.

У коридорі саме потягнувся по телефон, коли отримав по потилиці скрученим у трубку «Жіночим тижневиком». Не те щоби боляче, але рештки грайливого настрою зникли без сліду.

- За що?! — спітав він.
- Вважай, що це тебе прирізали в темному провулку.
- Розслабся. Літні кумасі полюбляють скандальні новини.
- Легко тобі казати. Це ж не ти їх потім переконуватимеш, що китаянка, яка прибирає медичні відходи, насправді не торгує наркотиками.
- А ти впевнена, що не торгує?
- Я запитувала.
- Слухай, — Пол перевірив час на телефоні, — це зайняло три години й сім хвилин, тож якщо можеш підписати мій формуляр...

Бріджит нервово переступила з ноги на ногу.

— Тобі доведеться здійснити ще один візит.

— Три години й сім хвилин, — Пол дивився на Бріджит так, ніби вона трохи недочувала. — Сумарно з двома годинами та п'ятдесятьма вісімома хвилинами в понеділок виходить шість годин п'ять хвилин. Це ті п'ять хвилин, які ти вже отримала в подарунок.

Бріджит глянула збентежено. Пол спостерігав за нетривалою боротьбою між запитанням, яке просилося назовні, й послугою, якої вона потребувала. Остання перемогла. Голос Бріджит трохи пом'якшав. Пол міг упевнено сказати, що це нелегко йшло далося.

— Будь ласка, це ненадовго. У приватному покої лежить старий чоловік.

— Я б хотів допомогти, — збрехав Пол, — але мені ще треба встигнути на автобус.

Це вже була правда. *Ford Cortina*^{*}, який йому дістався у спадок від двоюрідної бабусі Фідельми й пережив

* *Ford Cortina* — автомобіль, виробництво якого тривало від 1962 до 1983 року, а пік його популярності припав на 1970-ті.

Берлінську стіну*, «Конкорд»** і Нельсона Манделу***, сконав на швидкісній трасі М50 чотири тижні тому. Грошей, щоб знову поставити його на колеса, не було. Навіть якщо витратити всю місячну виплату на саме лишень збирання докупи його решток — доведеться докласти із заощаджень «на чорний день».

— Ти досі живеш на Північному Кільці? — поцікавилася Бріджит.

— Еге ж.

Вона помовчала, зважила за і проти.

— Зроби це для мене, а я підкину тебе додому. За годину моя зміна закінчується. Домовилися?

Пропозиція привабливіша за перспективу відморозити на зупинці все, що тільки можна; крім того, це шанс відкласти три євро й тридцять центів «на чорний день».

— Гаразд, — відповів Пол, — але без вибриків, бо я вас, медсестер, знаю.

Вона закотила очі:

— Спробую стриматися.

Він запітально підніс пачку цигарок, але обличчя Бріджит набуло осудливого виразу, яких напевно вона мала цілу колекцію. Зрештою, кивком спонукала йти за нею.

Широко розчахнула двері пожежного виходу, й Пол вийшов у колючий холод листопаду. Тепер пошкодував про залишений у сестринській плащ, проте змерз ще не так, щоби повертатися по нього. Здивувався, коли

* Берлінську стіну звели 1961 року й зруйнували 1989-го.

** «Конкорд» — пасажирський літак, перший політ яким здійснили 1969 року. Знятий з експлуатації 2003-го.

*** Нельсон Мандела — відомий південноафриканський політик. Роки життя: 1918–2013.

Бріджит стала поруч, обхопила себе за плечі й затупала, щоб зігрітися.

— Трясця, — сказала вона.

— Дивно, правда? Ще не так давно курити можна було й усередині.

— Авжеж, — Бріджит зітхнула. — Це були гарні часи, коли люди просто помирали.

Пол дістав передостанню цигарку й помітив, що погляд Бріджит зупинився на пачці. Простягнув їй.

— Але це остання.

— Не переймайся, в мене їх купа, — технічно це була правда. Шість місяців тому він придбав двадцять п'ять пачок по двадцять цигарок престижної марки за вісімдесят євро та привчив себе до викорювання не більш ніж однієї за день. Думав навіть і зовсім покинути, але тоді вона виграла б. Пол до такого готовий. Зрештою, він зекономив три євро й тридцять центів. Якщо відняти шістнадцять центів за цигарку для сестри Конрой, усе одно мав заощаджені три євро й чотирнадцять центів.

— Дяки, — Бріджит прикрила долонями від вітру його запальничку, яка саме пробуджувала життя в цигарці.

Обое затягнулися й глянули на свої тіні, що лягали на охайні газони, напівосвітлені бактерицидними лампами госпісу.

— Можу щось у тебе спитати? — від цього запитання ноги в Поля стали ватяними. Знав, до чого хилить жінка.

— Нашо так робити? — спитав він. — По-перше, ти вже спитала. А по-друге, нікого ще не зупиняла відмова.

— Ну, гаразд, не бісися. Я просто намагаюся почати розмову.